

[Industriministeren]

adskillige registrerings- og kontrolfunktioner – medfører en stærk reduktion af ressourceindsatsen til lovens administration. I lovforslaget er anført, at jeg forestiller mig, at Konkurrencerådets sekretariat skal have ca. 50 årsværk. Det indebærer i overensstemmelse med handlingsplanen for afbureaukratisering bortfald af over 100 årsværk.

Lad mig til slut nævne, at jeg er opmærksom på, at lovforslaget kræver ændring i en række andre love. Jeg vil senere forelægge Folketinget et samlet forslag herom.

Idet jeg i øvrigt henviser til de udførlige bemærkninger til lovforslaget, skal jeg anbefale forslaget til det høje Tings velvillige behandling.

Justitsministeren (H. P. Clausen):

Herved tillader jeg mig for det høje Ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om dyreforsøg.

(Lovforslag nr. L 192).

Lovforslaget indebærer, at den revision af lov om dyreforsøg, som skulle have fundet sted i indeværende folketingsår, udskydes til folketingsåret 1989-90.

Udskydelsen er navnlig begrundet i, at der i folketingsåret 1989-90 vil blive fremsat forslag til en ny dyreværnslov, og at det vil være naturligt at overveje, om dyreforsøgsloven bør ændres i lyset af de ændringer, der foretages i den almindelige dyreværnslov.

Idet jeg henviser til lovforslaget og de dertil knyttede bemærkninger, skal jeg anbefale forslaget til Tingets velvillige behandling.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Herved tillader jeg mig for det høje Ting at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af traktat mellem Danmark og Den Tyske Demokratiske Republik om afgrænsningen af kontinentalsoklen og fiskerizonerne, undertegnet i Berlin den 14. september 1988.

(Beslutningsforslag nr. B 52).

Traktaten mellem Danmark og Den Tyske Demokratiske Republik om afgrænsningen af kontinentalsoklen og fiskerizonerne, som jeg i dag har den ære at forelægge for det høje Ting til godkendelse med henblik på dansk ratifika-

tion, blev undertegnet under statsministerens officielle besøg i DDR 13.-14. september 1988. Det Udenrigspolitiske Nævn har løbende været holdt underrettet om forløbet af afgrænsningsforhandlingerne med DDR.

Ved traktaten fastlægges den maritime afgrænsning af Danmarks kontinentalsokkelområde og fiskerizone over for DDR ved en vestlig grænselinie i farvandet syd og sydøst for Lolland, Falster og Møn og ved en østlig grænselinie sydvest for Bornholm. I den vestlige del af afgrænsningen ledes farvandsområdet ligeligt mellem de to lande. Den østlige grænselinie følger ligeledes midtlinien, bortset fra en afvigelse på grænselinien midterstykke i form af et indhak over en del af den såkaldte Adler Grund. Denne afvigelse berører ikke væsentlige danske råstof- og fiskerimæssige interesser i området.

Af hensyn til visse danske interesser i fortsat udvinding af ral i området ved Adler Grund samt ud fra ønsket om at kunne tildele hinanden gensidige fiskerirettigheder har parterne ved en i tilslutning til undertegnelsen af afgrænsningstraktaten undertegnet fælleserklæring aftalt, at der snarest muligt skal indgås følgende tillægsaftaler: dels en ralaftale om udforskning og udvinding af ral i området ved Adler Grund og dels en fiskeriaftale om gensidige fiskerirettigheder, forvaltningen af fælles fiskebestande samt økonomisk og videnskabeligt samarbejde på fiskeriområdet.

Traktaten skal ifølge sit eget indhold ratificeres, og den træder i kraft, den dag ratifikationsinstrumenterne udveksles.

En dansk ratifikation af traktaten vil ikke medføre udgifter.

Jeg skal hermed anbefale forslaget til Tingets velvillige behandling.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Herved tillader jeg mig for det høje Ting at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af Europarådskonventionen af 26. november 1987 til Forebyggelse af Tortur og Umenneskelig eller Vancærende Behandling eller Straf.

(Beslutningsforslag nr. B 53).

Vedtagelsen i Europarådets Ministerudvalg den 26. juni 1987 af Den Europæiske Konvention til Forebyggelse af Tortur og Umenneske-

[Udenrigsministeren]

lig eller Vanærende Behandling eller Straf er et vigtigt skridt i Europarådets indsats mod tortur. Konventionen blev åbnet for undertegnelse den 26. november 1987 og undertegnedes samme dag af Danmark sammen med bl.a. Norge, Sverige og Island.

Konventionen indfører en række kontrolordninger, der har til formål at forebygge overtrædelse af forbudet i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention mod Tortur og Umenkelig eller Vanærende Behandling eller Straf. Kontrolordningerne er rettet mod en gruppe, der efter erfaringen er særlig udsat for risiko for overgreb af denne karakter, nemlig personer, der er fængslet eller på anden måde berøvet deres frihed. Under den nye konvention nedsættes en international komité, hvis medlemmer under besøg i konventionens medlemsstater skal kontrollere, at forbudet mod tortur overholdes. Der skal aflægges rapport i forbindelse med hvert besøg, og heri skal det berørte lands myndigheder gøres opmærksom på eventuelle forhold, som efter komiteens opfattelse bør ændres. De i konventionen delta-gende stater skal give komiteen adgang til deres jurisdiktionsområde og i øvrigt medvirke til, at dens besøg kan gennemføres.

Bekæmpelsen af tortur har altid været en væsentlig faktor i dansk udenrigspolitik, og Danmark har gennem årene ydet en aktiv indsats på dette område. Således skyldes oprettelsen af FN's frivillige fond for torturofre et dansk initiativ. Denne politik modsvares af et betydeligt privat engagement i befolkningen, som er markant manifesteret ved eksistensen af Det Internationale Forsknings- og Rehabiliteringscenter for Torturofre i København.

Jeg kan endelig tilføje, at ratifikationen af konventionen ikke vil medføre udgifter, og jeg skal – idet jeg i øvrigt henviser til de bemærkninger, der ledsager forslaget – tillade mig at anbefale det til det høje Tings velvillige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministrene:

Spm. nr. S 392

1) Til statsministeren af:

Baadsgaard (S):

»Hvordan harmonerer regeringens tilbud under trepartsmødet om uændret disponibel realløn med boligministerens bebudelse af generelle huslejeforhøjelser i den lidt ældre del af udlejningsbyggeriet?«

Skriftlig begrundelse

Der henvises til statsministerens udtalelse refereret i Jyllands-Posten den 7. januar d.å. samt til boligministerens udtalelse vedrørende Ølgaardudvalgets forslag om generelle huslejestigninger.

Baadsgaard (S):

Baggrunden for mit spørgsmål er en udtalelse af statsministeren, som er refereret i Jyllands-Posten den 7. januar, hvor statsministeren siger: »Vores konkrete tilbud er, at vi stort set holder den disponible realløn intakt . . .«

En anden udtalelse er fra boligministeren, der efter en opfølgingskonference fra det såkaldte Ølgaardudvalg udtaler, at man bør gå ind i de i Ølgaardudvalgets rapport foreslåede huslejestigninger, altså at man bør udligne de værste huslejeforskelle. Derfor stiller jeg mit spørgsmål: Hvordan harmonerer det med statsministerens tilbud om at fastholde reallønnen for lønmodtager?

Statsministeren (Poul Schlüter):

Jeg takker for spørgsmålet. Jeg mener nu ikke, man kan sige, at boligministeren den 28. november i fjor bebudede generelle huslejeforhøjelser som anført. Derimod tilkendegav boligministeren på en konference den nævnte dato, hvor der fandt en debat sted i forbindelse med det såkaldte Ølgaardudvalgs første betænkning, at der kunne være noget rigtigt i at overveje gradvise huslejeforhøjelser i de gode, billige udlejningsboliger. Det er et synspunkt, jeg principielt deler, men jeg vil gerne sige, at regeringen ikke har aktuelle planer i den sammenhæng.

Baadsgaard (S):

Jeg takker for svaret. Jeg synes, det var lidt uklart, men må jeg forstå statsministerens svar sådan, at de bebudede huslejeforhøjelser, som boligministeren efter den omtalte konference mente at regeringen ville gennemføre, er lagt

[Baadsgaard]

væk, at de ikke længere eksisterer i regeringens overvejelser, og at lejerne i udlejningsbyggeriet dermed kan tage det helt afslappet, for regeringen påtænker overhovedet ikke noget i den retning? Er det sådan, jeg må forstå det, er jeg tilfreds med svaret.

Statsministeren (Poul Schlüter):

Jeg gentager gerne, at regeringen ingen aktuelle planer har om generelle huslejeforhøjelser. Men lad os nu ikke lade, som om vi ikke godt ved, at en stor del af den ældre boligmasse er noget værre gammelt bras, af elendig kvalitet. Vi har på lang sigt interesse i, at sådanne forældede ejendomme – hvis de skal bevares – fornyes, forbedres, og det forudsætter selvfølgelig på et eller andet tidspunkt et arrangement om ændring af lejen.

Hvis vi vil forebygge, at alting efterhånden skal underkastes byfornyelseslovgivningen, må vi på et eller andet tidspunkt skabe kvalitetsforbedringer, og i den forbindelse er, som altid, huslejeforhøjelser en nødvendighed.

Regeringen har som sagt ingen aktuelle planer, men jeg synes ikke, vi skal optræde således, at vi forhindrer ministre i at tænke på lang sigt. Det er der nu og da behov for.

Baadsgaard (S):

Det er udmærket at få at vide, at regeringen ikke har aktuelle planer. Men kunne statsministeren ikke uddybe, hvad der ligger i begrebet »aktuelle planer«? Er det noget, man har opgivet, så det i hvert fald rækker ud over næste overenskomstperiode? For det er jo i den forbindelse, det er interessant at vide, om regeringen har andre planer end eventuelle skattelettelser for at ordne lidt på lønreguleringen. Det skal jeg ikke blande mig i, men det er jo væsentligt for dem, der går ind i en overenskomstperiode, at vide, om statsministerens udsagn om, at der ikke er aktuelle planer, betyder, at vi i hvert fald er mindst et par år eller tre fremme i tiden.

Men når statsministeren så siger, at det måske alligevel kunne være hensigtsmæssigt at gennemføre huslejestigninger, tyder det på, at statsministeren synes, at vi skal have dem. Derfor kan jeg ikke rigtig være tryk ved udtalelsen om det aktuelle. Hvad skal de penge bruges til? Vil statsministeren så i det mindste garantere for – hvis han skulle have de planer – at penge-

ne bliver brugt til, at lejerne får deres huse forbedret, og ikke til spor andet?

Statsministeren (Poul Schlüter):

Skal vi på lang sigt have bedre boliger, eller skal vi ikke have bedre boliger? Det er sagen. Skal vi have bedre boliger, må der ofres penge på ejendommene, så de får en højere kvalitet, og i den forbindelse skal investeringerne jo også forrentes og betales.

Jeg kan kun gentage, at regeringen ingen aktuelle planer har. Men der vil da i de kommende år som altid blive forhandlinger med lejerorganisationer og grundejerorganisationer om disse spørgsmål. Om det så en skønne dag foranlediger boligministeren til at fremsætte et lovforslag, kan kun tiden vise. Det synes jeg ikke man kan forlange et svar på i dag.

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg vil gerne som et supplement til hr. Baadsgaards sidste spørgsmål høre, om vi kan få en mere præcis forklaring på den sammenhæng, statsministeren nævnte i sit svar. Hvis regeringen overvejer generelle huslejeforhøjelser om 2-3 år – måske før – ligger der så i statsministerens svar en sikkerhed for, at disse huslejeforhøjelser skal bruges til vedligeholdelse og forbedring af de pågældende bygninger?

Statsministeren (Poul Schlüter):

Jeg synes, spørgsmålet er affattet så tilpas uklart, at det er rigtigst, at jeg henviser til mine svar i de to forrige omgange.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 427

2) Til statsministeren af:

Arne Melchior (CD):

»Hvad er regeringens afgørelse med henblik på en revision af loven om butiksåbningstid?«

Skriftlig begrundelse

I løbet af 8 dage er der fra henholdsvis statsministeren og udenrigsministeren (som fungerende statsminister) kommet direkte modstridende oplysninger om regeringens hensigt med loven om butiksåbningstid. Det er nødvendigt for Folketinget og offentligheden at få klar be-

[Arne Melchior]

sked. Jeg skal samtidig oplyse, at dersom statsministerens svar bliver negativt med hensyn til en ændring, vil CD fremsætte ændringsforslag, der i det mindste tager sigte på en udvidelse af åbningstiderne med de i firkloverregeringens tidligere forslag omtalte timer.

Statsministeren (Poul Schlüter):

Jeg er glad for, at hr. Arne Melchior har stillet mig det foreliggende spørgsmål, for det giver mig anledning til at bekræfte, at jeg over for et par aviser forleden og også Danmarks Radios Søndagsavisen har tilkendegivet, at regeringen inden for de nærmeste uger agter at fremsætte et forslag til lov om butikstider, og det bliver et forslag, som i forhold til den nu-gældende lukkelov indebærer en klar liberalisering. Men jeg synes, det er rigtigst, at jeg venter med at redegøre nærmere for detaljerne i forslaget, indtil lovforslaget er færdigbehandlet i regeringen.

Arne Melchior (CD):

Det er dejligt, når et klart spørgsmål får et klart svar, og når spørgeren så kan kvittere med en tak, hvilket jeg gør. Jeg vil gerne tilføje det gamle ordsprog, at den, der overvinder sig selv, er større end den, der indtager en hel stad. Det er nu originalt fra den vise kong Salomons ordsprog, 16. kapitel, således:

»Den, der hersker over sin ånd, er bedre end den, der indtager en stad.«

I går havde vi fra CD's side lejlighed til at rose udenrigsministeren, fordi han tænkte om i en anden ligeledes vigtig sag. Jeg går ud fra, at også statsministeren gerne modtager komplimenter og ros fra medlemmer af Folketinget – ikke mindst når de hidrører fra oppositionen.

I CD er vi så ubeskedne at bilde os ind, at begrundelsen af vort spørgsmål har hjulpet statsministeren til allerede i lørdags – vi stillede spørgsmålet i torsdags – at kunne komme med denne gode melding. Og jeg vil bede statsministeren og også industriministeren, som vel skal udforme lovforslaget, om at lægge mærke til, hvad vi siger i vor begrundelse, nemlig at vi i alle fald ville have fremsat ændringsforslag, der i det mindste tager sigte på det tidligere fremsatte forslag.

Et dynamisk samfund i udvikling kræver en betydelig frihedsgrad, og det forstår jeg at vi får også på dette område. Tak for det!

Statsministeren (Poul Schlüter):

Hr. Arne Melchiors betragtning giver mig anledning til at slå fast, at det forslag, regeringen agter at fremsætte, bliver et mere vidtgående forslag end det, vi kender fra forrige folketingsår. Det hænger sammen med, at regeringen har den opfattelse, at vi nu skal have det ordnet, så der er klare linjer, men at vi forhåbentlig så til gengæld skal have ro i en længere årrække, således at de butik drivende og deres personale kan tilrettelægge en fornuftig åbningstid for hver enkelt butik.

Vi synes, at nu må det være, men vi mener, på den anden side, at ting har skullet modnes. Konkurrencesituationen i detailbrancherne er jo i dag anderledes end for 5 eller for 10 år siden. Derfor tror jeg også, at øjeblikket er inde, hvor langt de fleste detailhandlende vil acceptere, at vi liberaliserer åbningstiderne.

Risgaard Knudsen (S):

Statsministerens sidste svar var efter min opfattelse meget interessant, og jeg vil gerne spørge statsministeren, om det er en enig regering, der står bag det synspunkt, som statsministeren her til allersidst har redegjort for.

Mit spørgsmål er bl.a. også affødt af, at jeg har registreret, at en nyudnævnt minister for mindre end en måned siden har ytret sig på en måde og i en form, som står i direkte modsætning til den forklaring, statsministeren har givet Folketinget i dag.

Statsministeren (Poul Schlüter):

Ministrene i min regering er altid enige med statsministeren – af praktiske grunde!

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 428

3) Til statsministeren af:

Hjortnæs (S):

»Finder statsministeren det acceptabelt, at undervisnings- og forskningsministeren fremsætter ændringsforslag til lovforslag nr. L 124 om sammenlægning og nedlæggelse af seminarier, hvor det senere viser sig, at væsentlige juridiske og økonomiske aspekter ved ændringsforslagene ikke er bragt til Folketingets kundskab, hverken i bemærkningerne eller under ændringsforslagenes behandling i Folketinget?«

[Hjortnæs]

Skriftlig begrundelse

Ifølge ministeransvarlighedsloven kan en minister straffes, såfremt vedkommende giver Folketinget urigtige eller vildledende oplysninger eller under Folketingets behandling af en sag fortier oplysninger, der er af væsentlig betydning for Folketingets bedømmelse af sagen, jf. lov om ministres ansvarlighed § 5, stk. 2.

Formålet med det stillede spørgsmål er at skabe større klarhed over ministeransvarlighedslovens omfang og indhold.

Hvor dårligt må en minister gøre sit hjemmearbejde, før han kommer i konflikt med sit ansvar som minister?

Det fremgår ikke af de foreliggende oplysninger, om de nu kendte økonomiske og juridiske konsekvenser af at nedlægge og sammenlægge visse seminarier har foreligget for undervisningsministeren på et langt tidligere tidspunkt, end de er tilgået Folketinget.

Hvis ministeren har tilbageholdt oplysninger, der kunne tjene til bedømmelse af sagen, er der tale om overtrædelse af loven om ministeransvar.

Hjortnæs (S):

Der skrives afsnit til statsretten i disse dage – det er sagen om seminarienedlæggelserne, jeg tænker på. Jurastuderende, statskundskabsstuderende, samfundsfagsstuderende og polit.studerende vil i de kommende år fordybe sig i de mange interessante spørgsmål, som seminariesagen har rejst.

Grundlovens § 73 og dens rækkevidde er et af de interessante spørgsmål, men der er også grund til at vurdere sagsforløbet i relation til loven om ministres ansvarlighed.

Hadde Socialdemokratiet ikke foranlediget tredje behandling af sagen udsat, ville flere væsentlige aspekter – juridiske og økonomiske – ikke være kommet til Folketingets og offentlighedens kendskab, og flertallet ville have truffet en beslutning, som det ikke selv ville have kendt rækkevidden af. Det er temmelig uhyggeligt.

Undervisningsministeren har måske selv været i god tro, fordi ingen har informeret ham om konsekvenserne af de forslag, han fremsatte, men er det tilfældet, er det faktisk også uhyggeligt.

Derfor forventer jeg, at statsministeren ser med stor alvor på denne sag og giver et svar på

det stillede spørgsmål, som kan være retningsgivende for fremtiden.

Statsministeren (Poul Schlüter):

Ifølge de oplysninger, jeg har indhentet hos undervisningsministeren, har sagens forløb været således:

Efter indgåelse af det forlig, der førte til ændringsforslaget til andenbehandlingen, blev undervisnings- og forskningsministeren opmærksom på, at ændringsforslaget om afvikling af Blaagaard Statsseminariums læreruddannelse kunne støde på nogle vanskeligheder af formel karakter som følge af aftalen af juli 1984 om statens overtagelse af seminariet.

Dette blev også bestyrket ved en samtale, ministeren havde mandag den 12. december med repræsentanter for Blaagaard Seminarium – deriblandt den tidligere formand, direktør Charles F. Jensen.

Undervisningsministeren anmodede derfor samme dag Justitsministeriets lovafdeling om at belyse dette spørgsmål nærmere, og undervisningsministeren modtog et notat derom fra Justitsministeriet den 13. december om eftermiddagen, umiddelbart før andenbehandlingen fandt sted her i salen.

Som det fremgår af ministerens svar på spørgsmål 88 fra Uddannelsesudvalget, havde han derfor ikke inden andenbehandlingen haft lejlighed til at få nærmere belyst, hvilke praktiske og økonomiske konsekvenser der lå i Justitsministeriets udtalelse. Spørgsmålet er blevet endeligt afklaret ved senere drøftelser og brevveksling med Justitsministeriet – afsluttet den 13. januar. Så blev resultatet meddelt Uddannelsesudvalget.

Det er dette resultat af samarbejdet mellem de to ministerier, som førte til, at ministeren stillede de ændringsforslag til tredjebehandlingen om sammenlægning af Blaagaard og Jonstrup Statsseminarier, som vi kender.

Forinden havde ministeren ved yderligere drøftelser med direktør Charles F. Jensen sikret sig, at man med et sådant ændringsforslag kunne undgå de komplikationer, en afvikling af Blaagaard ellers ville have medført.

På den baggrund finder jeg, at undervisnings- og forskningsministerens behandling af lovforslag nr. L 124 ikke med rimelighed kan kritiseres.

Hjortnæs (S):

Statsministeren er formentlig – håber jeg da – enig med mig i, at en sag, der forelægges for Folketinget i form af et konkret forslag, må være ledsaget af konkrete og præcise oplysninger om de økonomiske og juridiske konsekvenser. Sker det ikke, er der tale om vildledning, i første omgang af det flertal, som skal bære forslaget igennem, men i anden omgang – og det er jo det alvorlige – også af Folketinget, og så er der i realiteten tale om, at man handler i strid med loven om ministres ansvarlighed.

Det element, der hedder nedlæggelse af Blaagaard Statsseminarium, er jo en sag, som ligger inden for en relativt kort tidsramme. Det er en aftale med Blaagaard Statsseminariums bestyrelse, der ligger 4-5 år tilbage, og som undervisningsministeren selv har været med til at indgå. Det er i virkeligheden temmelig fantastisk, at ministeren lægger et forslag frem på bordet, der repræsenterer et aftalebrud, og ministeren burde selv vide, at det i det mindste er et aftalebrud. Det diskuteres, om det også ville være ekspropriation, men alle er i hvert fald enige om, at det er aftalebrud. Men selve dette, at man kan komme i den situation, at en regering fremsætter et forslag, der i realiteten repræsenterer et aftalebrud, synes jeg er fantastisk. Og jeg synes faktisk, der er behov for, at statsministeren i mere præcise vendinger siger noget om, hvilke krav der må stilles til en minister og hans embedsapparat, når sagerne forelægges i Folketinget.

Statsministeren (Poul Schlüter):

Jeg har allerede redegjort for de særlige grunde til, at der først forud for tredjebehandlingen af seminarielovforslaget kunne foreligge de samlede fyldige oplysninger om de særlige omstændigheder i forbindelse med Blaagaard Statsseminarium, og jeg kan her henvise til den redegørelse, jeg har givet for forløbet fra første-til tredjebehandlingen.

Hjortnæs (S):

Nu synes jeg faktisk, bægeret er fuldt. Jeg hører ikke til dem, der påstår, at socialdemokratiske regeringsmedlemmer kun kunne være sluppet af sted med en tiendedel af det, som den nuværende regerings medlemmer kan slippe af sted med, men det, vi har oplevet i forbindelse med seminariesagen, er faktisk uhørt. Jeg kan

ikke lade være med at beundre statsministeren for den stil, han anvender, og hvormed han jo gang på gang har været i stand til at passivisere både oppositionen inden for sin egen regering og måske også pressen.

Men dette her er faktisk alvorligt. Det drejer sig om folkestyrets nerve, og jeg ved snart ikke, hvilket udtryk jeg skal anvende, når jeg præciserer det, som jeg præciserede i mit tidligere spørgsmål, nemlig den fantastiske situation, at en regering stiller ændringsforslag, som den ved repræsenterer et aftalebrud. Det er en fantastisk og dybt deprimerende situation, at statsministeren blot kommer med et afglidende svar på et så dybt alvorligt spørgsmål.

Ole Espersen (S):

Når Folketingets Præsidium og Tinget accepterer væsentlige ændringer ved andenbehandlingen, måske helt eller i hvert fald til dels i modstrid med identitetsreglerne, er det jo, fordi Folketinget må gå ud fra, at tingene er ordentligt forberedt; det må jo være et minimumskrav. Derfor synes jeg, det er alvorligt, når det viser sig ikke at være tilfældet.

Jeg vil gerne stille to spørgsmål til statsministeren; det er ikke vurderinger, men spørgsmål af rent faktisk karakter.

For det første: Vidste undervisningsministeren ved andenbehandlingen, at problemer af den karakter, som senere viste sig at foreligge, var til stede? Når jeg spørger, er det, fordi et af Folketingets medlemmer spurgte, om der var juridiske problemer, og fik at vide, at skulle der være problemer, skulle man nok finde ud af at løse dem. Det tør siges at være et noget afglidende og overordentlig upræcist svar. Men altså: Vidste ministeren på det tidspunkt, at der var disse problemer for så vidt angår både Blaagaard og Marselisborg?

Dernæst: Er statsministeren enig med mig i, at Folketinget, hvis Socialdemokratiet ikke havde bedt om udsættelse af tredjebehandlingen, ville have truffet beslutninger på et højt ufuldstændigt, for ikke at sige forkert grundlag?

Statsministeren (Poul Schlüter):

Må jeg sige til hr. Ole Espersen, at så vidt sagen foreligger oplyst for mig, har der været tale om, at undervisnings- og forskningsministeren efter indgåelse af det forlig, som førte til æn-

[Statsministeren]

dringsforslaget til anden behandling, blev opmærksom på, at der her kunne foreligge nogle særlige problemer. Det gav derefter anledning til kontakten mellem Undervisningsministeriet og Justitsministeriet.

Dernæst må jeg sige til hr. Hjortnæs, at jeg ikke synes, det er korrekt at hævde, at jeg glider af på spørgsmålet. Jeg er blevet spurgt, om jeg mener, at undervisningsministeren har handlet korrekt, og jeg har svaret, at jeg ikke finder rimelig grund til kritik i denne sag.

I øvrigt kan jeg vel henvise til, at hr. Hjortnæs jo også har stillet et spørgsmål, nemlig nr. S 417, direkte til undervisningsministeren, hvor undervisningsministeren anmodes om at svare på, hvorvidt embedsapparatet har gjort ministeren opmærksom på de særlige juridiske og økonomiske problemer i forbindelse med Blaagaard, Marselisborg og Esbjerg. Der bliver altså lejlighed til, at ministeren og det ærede medlem kan drøfte dette problem direkte uden min mellemkomst.

Ole Espersen (S):

Jeg synes ikke rigtig, jeg fik svar på mine to spørgsmål. Det første lød således: Vidste undervisningsministeren ved forslagets andenbehandling, at der forelå problemer af en så vidtrækkende karakter, at der måtte laves om på forslaget? Vidste ministeren det ved andenbehandlingen? Det går jeg ud fra at ministeren har vidst, og så synes jeg, det er alvorligt, at Folketinget ikke fik det at vide.

Det andet spørgsmål var: Er statsministeren enig med mig i, at dette Ting, hvis vi ikke havde bedt om udsættelse af tredjebehandlingen, havde truffet sine beslutninger på et højest ufuldstændigt grundlag?

Hjortnæs (S):

Jeg har forståelse for, at statsministeren tager sin undervisningsminister i forsvar, og sådan opfatter jeg de svar, statsministeren her har afgivet. Jeg har også forståelse for, at statsministeren anvender formuleringer, der ikke bringer undervisningsministeren på kollisionskurs med ministeransvarlighedsloven. Jeg vil også understrege, at jeg ikke er ude efter undervisningsministeren. Om han skal forblive eller ikke forblive i regeringen, er en sag, statsministeren afgør – eller også er det måske udenrigsministeren, der afgør det, det skal jeg overhovedet

ikke tage stilling til. Det er ikke det, der interesserer mig.

Det, der interesserer mig, er faktisk, at landets statsminister præciserer, at en sag, der forelægges for Folketinget, skal forberedes grundigt, og at det arbejde, der foreligger i seminariesagen, i enhver henseende er så dårligt, at det er uacceptabelt, for hvis statsministeren ikke giver en sådan melding til sine regeringsmedlemmer og også til fremtidige ministre, kan vi jo risikere, at vi kommer til at opleve den slags sager en gang til, og det bør vi ikke kunne – demokratiet, parlamentarismen, kan ikke holde til det. Jeg mangler faktisk en klar melding fra statsministeren, og jeg mener, at jeg har rettet spørgsmålet til den rigtige person.

Statsministeren (Poul Schlüter):

Jeg er ganske overbevist om, at undervisningsministeren gerne – både forud for andenbehandlingen og endnu bedre forud for førstebehandlingen her i salen – ville have besiddet den viden om de særlige juridiske og økonomiske problemer, der viste sig at foreligge i forbindelse ikke mindst med Blaagaard, men jeg har forstået, at han ikke havde den.

Først senere bliver man opmærksom på, at der er nogle komplikationer, og det er det, der fører til, at ministeren fremsætter ændringsforslag på et senere tidspunkt. Da Folketinget vedtager lovforslaget ved den endelige, tredje behandling, er alle opmærksomme på, at det problem, der blev påvist, også har fået en grundig bearbejdelse, således at i alt fald ingen kunne være i tvivl, da Folketinget stemte om lovforslagets endelige vedtagelse.

Risgaard Knudsen (S):

Jeg vil gerne ile statsministeren til hjælp med et spørgsmål. Jeg vil gerne erindre statsministeren om, at statsministeren endnu ikke har svaret de to spørgsmål, der er stillet af hr. Ole Espersen, og jeg må spørge statsministeren, hvad der er årsagen til, at statsministeren nu i tredje omgang viger uden om de to spørgsmål, der er stillet af hr. Ole Espersen. Folketinget må have krav på at blive orienteret her.

Arne Melchior (CD):

Mere hjælp! Jeg vil også gerne stille statsministeren et spørgsmål, som ligger lidt i forlængelse af, hvad vi havde lejlighed til at diskutere

[Arne Melchior]

under spørgsmål 2, nemlig dette: Er det ikke en fortjenstfuld gerning, at man, når en fejl opda- ges, ikke halsstarrigt fremturer, som om den ikke var opdaget, men retter sig ind? Når hr. Ole Espersen før citerede, at undervisningsministe- ren ved andenbehandlingen har svaret, at man ville løse eventuelle juridiske komplikationer, må jeg spørge statsministeren: Er det ikke det, som faktisk er foregået, da fejlen blev opda- get?« Dette spørgsmål kræver kun et kort svar.

Statsministeren (Poul Schlüter):

Jo, jeg mener, jeg har svaret ganske klart, men jeg vil da gerne gentage det. Jeg har nemlig sagt: Efter indgåelse af det forlig, som førte til ændringsforslaget til anden behandling, blev ministeren opmærksom på, at der var nogle problemer, og så tog han straks fat på at få disse problemer juridisk undersøgt. Derfor er jeg også enig med hr. Arne Melchior, som fremhæver det aspekt, at ministeren, da han fik den pågæl- dende viden, straks tog affære, for det synes jeg også man skal.

Som jeg sagde, er jeg sikker på, at ministeren er enig med mig i, at det naturligtvis havde været det bedste, hvis denne problemkreds havde stå- et lysende klart for ministeren, inden lovforsla- get kom til første behandling, men vi ved jo alle, at sådan var det ikke. Da ministeren bliver klar over, at der her er et problem, tager han straks fat på at tackle det, og da han modtager de oplysninger, han beder om fra Justitsmini- steriets lovkontor, stiller han dem til rådighed for det pågældende folketingsudvalg; det synes jeg er korrekt.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 407

4) Til *boligministeren* af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Vil ministeren med baggrund i en artikel i bladet Villabyerne den 21. september 1988, hvoraf det fremgår, at to lejere er tilkendt 178.000 kr. i erstatning for tab af bytteret i Bli- dahparken, medvirke til at ændre boliglovgiv- ningen således, at det ikke længere bliver mu- ligt at anvende bytteretten som kapitalgrundlag ved køb af fast ejendom?«

Skriftlig begrundelse

Det kan ikke være meningen, at en lejer, der har været så heldig at få lejekontrakt på en her- skabslejlighed til 1.600 kr. pr. måned inkl. var- me, skal have mulighed for at kapitalisere eje- rens investering og score 178.000 kr., blot fordi en forkvaklet lejereguleringslov forbyder eje- ren at opkræve den husleje, som lejligheden er værd.

Kirsten Jacobsen (FP):

Den situation, som vi står i nu efter den landsretsdom, der er afsagt i Østre Landsret den 6. december, kunne have været undgået ved, at man den 29. maj 1986 havde støttet det ændringsforslag til lejeloven, som jeg på Frem- skridtspartiets vegne fremsatte. Det blev ikke vedtaget, og derfor har vi nu den situation, som allerede blev debatteret dengang.

Jeg synes, det er beskæmmende, at man i dansk boliglovgivning giver lejere mulighed for at kapitalisere andre menneskers investeringer, og det er baggrunden for, at jeg har stillet dette spørgsmål til boligministeren. Jeg ønsker at få ministerens svar på, om regeringen på denne baggrund er villig til at ændre bytteretten såle- des, at det ikke i fremtiden kan lade sig gøre at hæve 178.000 kr. i erstatning for andre menne- skers ejendom.

Boligministeren (Agnete Laustsen):

Jeg vil oplyse og også bekræfte over for fru Kirsten Jacobsen, at den ændring af lejeloven, der gav lejerne en udvidet bytteret, blev vedta- get i juni 1986 af et flertal uden om den davæ- rende regering. Det er imidlertid min opfattel- se, at det ikke med denne lovændring har været hensigten, at den udvidede bytteret skulle have så vidtrækkende konsekvenser, som denne konkrete sag har illustreret. Jeg er derfor ind- stillet på at søge bestemmelsen ændret i forbin- delse med en kommende revision af lejelovgiv- ningen.

Jeg kan også oplyse, at Boligselskabernes Landsforening er af den opfattelse, at adgan- gen til at bytte mellem lejere og ejere bør udgå af lovgivningen, og jeg har også i relation til den henvendelse, landsforeningen har sendt til Boligudvalget i december måned, bekræftet, at jeg vil søge reglen ændret.

Kirsten Jacobsen (FP):

Jeg takker boligministeren for tilkendegivelsen. Jeg vil tilføje, at jeg håber, at boligministeren taler på den samlede regerings vegne i denne sag, for forholdet er det, at da forslaget blev vedtaget uden om regeringen, var det med Det Radikale Venstres stemmer. Nu er der sket den politiske ændring, at Det Radikale Venstre sidder i regeringen, så jeg håber, at boligministeren også har hr. Jørgen Estrups opbakning bag det svar, hun lige har givet mig, og som jeg i øvrigt er glad for.

Boligministeren (Agnete Laustsen):

Jeg kan naturligvis bekræfte, at jeg som minister taler på regeringens vegne.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Skriftligt besvarede spørgsmål:

Formanden:

Fra de pågældende ministre er modtaget skriftlige svar på spørgsmål stillet af følgende medlemmer af Folketinget:

Stillinger: spm. nr. S 218

Glistrup: spm. nr. S 227 og 350

Ernst B. Schmidt: spm. nr. S 351

Hjortnæs: spm. nr. S 355

Holger K. Nielsen: spm. nr. S 356

Inger Harms: spm. nr. S 358-361

Poul Nielson: spm. nr. S 362

Klaus Hækkerup: spm. nr. S 363

Lilli Gyldenkilde: spm. nr. S 364

Bjørn Poulsen: spm. nr. S 366

Steenholdt: spm. nr. S 368

Pia Kjærsgaard: spm. nr. S 373

Ingrid Kjældgaard: spm. nr. S 375

Nør Christensen: spm. nr. S 381

Ingrid Rasmussen: spm. nr. S 383

Fischer: spm. nr. S 384

Spm. nr. S 218

Til *industriministeren* (17/11 88) af:

Stillinger (SF):

»Kan misteren oplyse, hvor mange elever de tilskud på 2.850.000 kr., som Svendborg Søfartsskole og Kogtved Søfartsskole hver har fået i finansåret 1988, skal dække?«

Begrundelse

I finansåret 1988 fik Svendborg Søfartsskole og Kogtved Søfartsskole hver især 2.850.000 kr. i tilskud. Dette beløb dækkede for Kogtved Søfartsskoles vedkommende 60 elever, mens det for Svendborg Søfartsskoles vedkommende drejede sig om 120 elever – altså det dobbelte.

Spørgeren udbeder sig en forklaring på denne store forskel.

Svar (18/1 89):

Industriministeren (Nils Wilhjelms):

Jeg har forelagt spørgsmålet for Søfartsstyrelsen, der har oplyst følgende:

»Der blev på finansloven for 1988 afsat 2.850.000 kr. i tilskud til Svendborg og Kogtved Søfartsskoler, der begge havde budgetteret med 2 hold a 60 elever. Da Kogtved Søfartsskole fandt det nødvendigt at reducere aktiviteten til 1 hold a 60 elever, blev tilskuddet reduceret med 650.000 kr. til i alt 2.200.000 kr.

Reduktionen af tilskuddet til Kogtved Søfartsskole på 650.000 kr. er optaget på tillægsbevillingsloven for 1988.«

Spm. nr. S 227

Til *industriministeren* (21/11 88) af:

Glistrup (FP):

»Hvordan har venturekapitalbranchens udvikling været i 1980'erne?«

Begrundelse

Spørgsmålet sigter på at få uddybet, eventuelt justeret følgende Ole Lange-kommentar i Børsens Nyhedsmagasin for 11. november 1988:

»Venturekapitalbranchen er ny herhjemme. Siden starten i 1983 er den vokset kraftigt. Godt en snes selskaber er kommet til med en vækstrate på 50 pct. årligt. I alt har branchen fået tilført en kapital på 2,6 mia. kr. Kun omkring to tredjedele har kunnet investeres som planlagt aktivt i producerende virksomheder. Det har givet store tab – som naturligt, når en ny branche skal bygges op og investeringerne først skal give kontant udbytte efter 4-7 år. Til begyndelsen af dette år har venturekapitalselskaberne haft akkumulerede tab på i hvert fald 155 mio. kr. – og så er alt ikke med. Til dette tab skal læg-

[Glistrup]

ges det beløb, som investorerne kunne have fået som gevinst, såfremt de havde investeret deres kapital på anden måde, f.eks. med positiv forrentning på 5 pct. I så fald kommer tabet op på 360 mio. kr. – ifølge branchens egne beregninger.

Lige så interessant er, at den risikovillige kapital ikke har kunnet udnyttes fuldt ud. Mere end en tredjedel har måttet investeres passivt. Til gengæld har disse passive investeringer været langt mere givtige end de aktive investeringer i knap 250 forskellige danske virksomheder.

Bag disse venturekapitalselskaber står banker, sparekasser, pensionskasser og forsikringselskaber. Det er Handelsbanken, Privatbanken, Den Danske Bank, regionalbankerne, Jyske Bank, provinsbankerne og en række forsikringsselskaber, med Statsanstalten, Baltica og Tryk i spidsen.«

Svar (16/1 89):

Industriministeren (Nils Wilhjelmsen):

Næsten alle danske venturekapitalselskaber er dannet i 1982–83. Bestanden af selskaber har været nogenlunde konstant siden da. Der findes i dag ikke et samlet materiale, der beskriver venturekapitalbranchen i detaljer. Industriministeriet har imidlertid ved flere lejligheder indsamlet oplysninger om denne branche.

Frem til midten af 1987 var der etableret i alt 21 selskaber, hvoraf 17 ejedes af pengeinstitutter, arbejderbevægelsen og andre institutionelle investorer.

Af en undersøgelse, som Industriministeriet gennemførte i 1985, fremgik det, at selskaberne – efter ganske omfattende investeringer de første år i nye virksomheder – havde lidt betydelige tab og som følge heraf var slået ind på en mere forsigtig kurs med investeringer i etablerede brancher og virksomheder bl.a. ved finansiering af generationsskifte, konsolidering, vækst i forbindelse med produktudvikling og markedsføring m.v. Det fremgik også, at venturekapitalselskaberne kun i meget begrænset omfang gennemførte opsøgende indsats for at finde frem til egnede projekter.

Af en spørgeskemaundersøgelse, som blev gennemført som led i et udvalgsarbejde om brancheglidning i den finansielle sektor (bet. nr. 1108), fremgår det, at i 10 venturekapitalselskaber med en samlet balance på 895 mio. kr.

var kun 36 pct. af de samlede aktiver anbragt i ikkebørsnoteret ejerkapital og således udnyttet efter hensigten. Hovedparten af midlerne var derimod anbragt som indskud i pengeinstitutter, obligationer samt børsnoterede aktier, hvilket antagelig hænger sammen med den korte tid, som venturekapitalselskaberne har haft at virke i.

Venturekapitalselskaberne var i altovervejende grad finansieret ved egenkapital (91 pct. af passiverne).

At det ikke er gået bedre for venturekapitalselskaberne, hænger formentlig sammen med flere forhold.

For det første er kapitalgrundlaget formentlig for begrænset i en række selskaber, hvilket mindsker mulighederne for en tilstrækkelig risikospredning.

For det andet må der sættes spørgsmålstejn ved, om alle venturekapitalselskaberne endnu har den nødvendige tekniske og ledelsesmæssige ekspertise til at vurdere projekterne og i øvrigt levere den bistand af ledelsesmæssig og organisatorisk karakter, som må til for at sikre størst mulighed for succes. I denne forbindelse bør man hæfte sig ved, at der er indledt et ganske betydeligt samarbejde mellem en række selskaber og rådgivere på det teknologiske område.

Endelig må man for det tredje konstatere, at navnlig de mindre virksomheder har en række alternative finansieringsmuligheder til venturekapitalselskaberne, f.eks. Børs III, hvorigenem mange mindre virksomheder har rejst betydelig kapital til finansiering af deres vækst.

Det er endnu for tidligt at give en samlet bedømmelse af de danske erfaringer med venturekapital, idet der er tale om en investeringsform med en tidshorizont på op til 5-7 år for de enkelte projekter, og hvor der i den mellemliggende periode må forventes tab, således som det også har været tilfældet for en række af de danske venturekapitalselskaber.

For så vidt angår forventningerne til den fremtidige udvikling for venturekapitalselskaberne finder jeg, at der allerede nu kan tages bestik af følgende forhold:

De institutionelle investorer vil også i fremtiden skulle foretage placering af betydelige midler. De investeringsgoder, som byder sig til, er på ingen måde noget stationært, bl.a. må der forventes et fortsat fald i udbudet af statsobli-

[Industriministeren]

gationer, mens udbudet af aktier omvendt vil være stigende.

Samtidig vil danske institutionelle investorer blive mødt af en markant stigende konkurrence fra udlandet om køb og salg af finansielle ydelser som led i harmoniseringen af de europæiske finansielle markeder i forbindelse med realiseringen af det indre marked.

Denne udvikling vil stille ganske betydelige krav til de institutionelle investorer i Danmark, for at man kan finde de bedst mulige placeringer af de opsamlede kapitaler.

Det er her, kapitalformidlingsselskaberne kommer ind i billedet som et egnet instrument for de institutionelle investorer som supplement til investering i obligationer, børsnoterede aktier, ejendomme m.v.

Jeg forventer derfor, at også området for venturekapital vil undergå omfattende tilpasninger i takt med den finansielle sektors internationalisering og et forventet stigende behov for at placere risikovillig kapital i erhvervsaktiviteter, som ikke kan nås gennem børsen. En meget sandsynlig konsekvens vil være, at branchen for venturekapital vil koncentreres, efterhånden som flere af de større institutionelle investorer rykker ind med ny kapital, og i takt med at de etablerede selskaber finder behov for en større risikospredning, efterhånden som virksomhederne bliver fortrolige med denne og andre nye finansieringsformer og efterspørgslen efter risikovillig kapital derfor stiger.

Spm. nr. S 350

Til *justitsministeren* (5/1 89) af:

Glistrup (FP):

»Er det regeringens politik, at de lukkede manøvrebaner for køreskoleelever skal privatiseres?«

Begrundelse

Som bekendt har CD, Kristeligt Folkeparti, Fremskridtspartiet og regeringspartierne en aftale om at privatisere for 3 mia. kr. inden for perioden 1. januar 1989–30. september 1990. Derfor er tiden nu inde til, at regeringen begynder at konkretisere sine synspunkter på området.

Ved nærværende spørgsmål drejer det sig om den gevækst, der kom på køreskoleuddannelsen pr. 1. oktober 1986, nemlig at køreskoleelever skal have køreteknisk kursus på særlige ma-

nøvreanlæg. Da køreskoleuddannelsen jo altid har været privat, havde det været naturligt, at private havde været ejere af de nye anlæg. Imidlertid møvede den offentlige sektor sig også ind på dette område.

Det gjaldt f.eks. Roskilde Amtskommune for så vidt angår anlægget Abildgårdsvej 17, Tjæreby, 4000 Roskilde. Da dette foretagende i offentligt regi giver underskud, er det særdeles velegnet til privatisering. Og aftalen mellem de seks regeringsbærende partier vil vise sin styrke ved at gælde også for den kommunale sektor, idet privatiseringsbestrebelse selvsagt er lige så bæredygtige her som på statsområdet.

Svar (16/1 89):

Justitsministeren (H. P. Clausen):

Justitsministeriet skal i anledning af spørgsmålet oplyse, at det ved lov nr. 158 af 24. april 1985 om ændring af færdselsloven blev indført som et krav, at den indledende praktiske køreundervisning skal foregå på lukkede øvelsespladser, og at undervisningen tillige skal omfatte udvidet øvelseskørsel på særlige køretekniske anlæg. Kravet om kørsel på lukkede øvelsespladser trådte i kraft den 1. oktober 1986, medens kravet om kørsel på køretekniske anlæg træder i kraft den 1. januar 1990.

Dansk Kørelærer-Union gav i sin tid tilsagn om, at kørelærerne ville afholde omkostningerne ved etablering og drift af såvel de lukkede øvelsespladser som de køretekniske anlæg, og at anlæggene ville være åbne for enhver uanset medlemskab af Dansk Kørelærer-Union.

Med hensyn til lukkede øvelsespladser er Justitsministeriet ikke bekendt med, at nogen af disse i dag skulle være i offentligt eje.

Hvad angår de køretekniske anlæg, hvoraf der på landsbasis forventes at være behov for i alt ca. 30, er Justitsministeriet bekendt med, at Køreteknisk Institut i Roskilde, som er omtalt i begrundelsen for spørgsmålet, ejes af Roskilde Amtskommune. Endvidere er det oplyst over for Justitsministeriet, at Ring Djursland ejes af en selvejende institution under Arbejdsmarkedsuddannelserne (AMU), der hører under Arbejdsministeriet. Så vidt Justitsministeriet er orienteret, er de øvrige køretekniske anlæg samt de anlæg, der er under etablering, i privat eje.

Det falder uden for Justitsministeriets område at tage stilling til, hvorvidt det vil være hen-

[Justitsministeren]

sigtsmæssigt at afhænde de førnævnte anlæg til private, som så skulle forestå driften.

Justitsministeriet skal i øvrigt pege på, at de køretekniske anlæg også anvendes til andre formål end køreuddannelse i henhold til færdselsloven, f.eks. i forbindelse med arbejdsmarkedsuddannelsen af erhvervschauffører.

Spm. nr. S 351Til *kommunikationsministeren* (10/1 89) af:**Ernst B. Schmidt (FP):**

»Hvordan har portosatsen udviklet sig for henholdsvis almindelige breve og indbetaling til giro fra det tidspunkt, da taksten var ens for begge kategorier, og hvad er årsagen hertil?«

År	Breve	Indbetalingskort
1957	0,30	0,30
1962	0,30	0,40
1963	0,35	0,40
1965	0,50	0,40
1967	0,60	0,50
1972	0,70	0,50
1974	0,90	0,60
1976	1,00	0,90
1977	1,20	0,90
1979	1,30	1,00
1980	1,30	1,10
1981	1,60	1,15
1982	2,00	1,20
1983	2,50	1,30
1984	2,70	1,40
1985	2,80	1,40
1986	2,80	1,50
1988	3,00	1,50
1989	3,20	2,00

Årsagen til den langsommere takstudvikling for indbetalingskort til giro er bl.a., at der er sket en kraftig teknisk udvikling, der har gjort det muligt at holde et langt lavere omkostningsniveau end tidligere.

Samtidig har der været en sådan stigning i Postgiros omsætning og dermed en stigning i renteindtægterne, at det har kunnet dække en del af de generelle omkostningsstigninger.

Postvæsenet er karakteriseret ved, at det på en række store områder er vanskeligt på tilsvarende måde at få nyttiggjort den tekniske udvikling, bl.a. er det vanskeligt at få automatisere

Begrundelse

Engang var det ikke dyrere at sende et brev med en check end at indbetale beløbet på posthuset til giro. Dette forhold er nu ændret til ugunst for checkbetaling og dermed de borgere, der benytter checkkonto.

Svar (17/1 89):**Kommunikationsministeren** (Torben Rechen-dorff):

Udviklingen i portosatserne for henholdsvis almindelige breve og indbetaling til giro fremgår af nedenstående oversigt. Oversigten går tilbage til 1957, idet det er det seneste tidspunkt, hvor taksterne var ens, nemlig 30 øre.

ret omdelingstjenesten.

Spm. nr. S 355Til *fiskeriministerens* (6/1 89) af:**Hjortnæs (S):**

»Er det almindelig praksis i Fiskeriministeriet, at der indhentes oplysninger fra amtskommunerne via en interesseorganisation?«

Begrundelse

Ifølge skrivelse dateret den 16. december

[Hjortnæs]

1988 fra Dansk Dambrugerforening til amtskommunerne har Fiskeriministeriet ved Stig Munk Larsen aftalt med Dambrugerforeningen, at foreningen spørger de enkelte amtskommuner, om det vil være muligt at oplyse, hvor stor en ørredproduktion der ligger i amtet for året 1987.

Det oplyses i brevet, at Dambrugerforeningen og Fiskeriministeriet kun er i besiddelse af tal for den totale produktion i hele landet baseret på bidrag til Ørredfonden for Ferskvandsdambrug og til Havbrugsfonden for Havdambrug, og så føjes der til:

»Ministeriet vil gerne kunne opstille produktion, produktionsværdi og eksportværdi for de enkelte amter.«

Endelig anføres det i brevet:

»Såfremt det er muligt at få de nødvendige oplysninger for samtlige amter på nedenstående to punkter, vil det samlede resultat blive fremsendt.«

Svar (13/1 89):

Fiskeriministeren (Gammelgaard):

Fiskeriministeriet har ikke som praksis at indhente oplysninger fra amtskommunerne via en interesseorganisation. Det var heller ikke tilfældet i den konkrete sag, idet Fiskeriministeriet – i forbindelse med udarbejdelse af et statistisk tabelværk – henvendte sig til Dansk Dambrugerforening for at få oplyst, hvorvidt foreningen var i besiddelse af oplysninger om ørredproduktionen opgjort amtsvis. Fiskeriministeriet forstod i forbindelse med samtalen, at Dansk Dambrugerforening til eget brug ville i gang med at indhente oplysningerne.

Det er derfor en misforståelse, at Fiskeriministeriets navn er blevet anvendt i forbindelse med Dansk Dambrugerforenings indsamling af datamateriale.

Spm. nr. S 356

Til *industriministeren* (6/1 89) af:

Holger K. Nielsen (SF):

»Vil regeringen ændre markedsføringsloven, således at forbrugerombudsmanden får mulighed for at pålægge medier at oplyse identiteten på annoncører, som annoncerer under Bill. mrk., for så vidt deres annoncer er i strid med markedsføringsloven?«

Begrundelse

Ved skrivelse af 14. september 1988 henvendte spørgeren sig til forbrugerombudsmanden angående nogle annoncer vedrørende salg af sommerhuse til udlændinge. I betragtning af den danske sommerhuslovgivning var det min opfattelse, at annoncerne var vildledende og i strid med markedsføringsloven.

Forbrugerombudsmanden har ved brev af 20. december 1988 tilkendegivet, at en annonce indrykket i Børsen den 1. september 1988 »er i strid med markedsføringslovens § 2, stk. 1.«

Forbrugerombudsmanden er imidlertid ude af stand til at gøre noget, for som han skriver:

»Da annoncen imidlertid ikke angiver annoncørens navn og adresse, men alene Bill. mrk., og jeg ikke i medfør af markedsføringsloven har mulighed for at pålægge Børsen oplysningspligt med hensyn til annoncørens identitet, har jeg ikke mulighed for at skride ind over for annonceringen.«

Denne situation forekommer helt uholdbar, og regeringen opfordres til at overveje en ændring.

Svar (17/1 89):

Industriministeren (Nils Wilhjelm):

Til det stillede spørgsmål skal jeg meddele, at jeg er vidende om, at medieansvarsudvalget, som er nedsat af Justitsministeriet, for tiden bl.a. overvejer behovet for at udstrække redaktøransvaret til også at omfatte annoncer indrykket under Bill. mrk.

Jeg finder det på denne baggrund rigtigst at afvente resultatet af udvalgets overvejelser.

Spm. nr. S 358

Til *miljøministeren* (9/1 89) af:

Inger Harms (SF):

»Vil ministeren oplyse, hvilken form for produktion Rømø Muslinge Compagni har fået udstedt miljøgodkendelse til i årene 1986, 1987 og 1988?«

Begrundelse

Der henvises til Ekstra Bladets artikel den 6. januar 1989.

Svar (16/1 89):

Miljøministeren (Lone Dybkjær):

Jeg har forelagt spørgsmålet for Miljøstyrelsen, der har oplyst følgende, hvortil jeg kan henholde mig:

»Sønderjyllands Amtskommune har oplyst, at Rømø Muslinge Compagni som følge af produktionens størrelse ikke er omfattet af miljøbeskyttelseslovens liste over godkendelsespligtige virksomheder. Virksomheden har derfor ingen miljøgodkendelse.

Virksomheden har på en række nærmere fastsatte vilkår fået tilladelse til at udlede spildevand til Vadehavet og at udsprede biprodukter og spildevand fra produktionen på landbrugsjord.

Styrelsen gør opmærksom på, at de forhold, der er rejst i Ekstra Bladets artikel af 6. januar 1989, sorterer under levnedsmiddellovgivningen, der administreres af Levnedsmiddelstyrelsen i Sundhedsministeriet.«

Spm. nr. S 359

Til *sundhedsministeren* (9/1 89) af:

Inger Harms (SF):

»Vil ministeren oplyse, hvilken form for fare for brugerne udsættes for, når en virksomhed forfalsker datomærkningen, f. eks. ved fremdatering på dåsemuslinger, som det er angivet i en artikel i Ekstra Bladet den 6. januar 1989?«

Svar (18/1 89):

Sundhedsministeren (Elsebeth Kock-Petersen):

I medfør af de gældende mærkningsregler, der udspringer af EF's mærkningsdirektiv, skal alle færdigpakkede levnedsmidler med enkelte undtagelser være forsynet med en holdbarhedsdato. Der er ikke et tilsvarende generelt krav om angivelse af pakke- eller produktionsdato. I de tilfælde, hvor fabrikanter frivilligt mærker en vare med pakke- eller produktionsdato, er der i levnedsmiddelloven alene opstillet regler om, at sådanne oplysninger ikke må være egnede til at vildlede forbrugerne. Tilsvarende bestemmelser findes i de særlige love om bestemte levnedsmidler, som administreres af Landbrugsministeriet og Fiskeriministeriet.

Det er producenter, importører, grossister og andre handlende, der har ansvaret for, at de varer, der sælges, er sundhedsmæssigt i orden og ikke indebærer risiko for forbrugerne. Det er

således også de erhvervsdrivendes ansvar, at levnedsmidlerne er kvalitetsmæssigt og sundhedsmæssigt i orden indtil det holdbarhedstidspunkt, varen skal være forsynet med efter reglerne.

Der er ikke i sig selv noget ulovligt i at oparbejde en råvare produceret på et tidligere tidspunkt og påføre det derved fremkomne produkt en dato, der angiver, hvornår produktet er pakket i detailpakning.

Det er derimod ikke lovligt at ommærke et detailpakket parti levnedsmidler med en ny pakkedato. Det ville medføre overtrædelse af vildledningsbestemmelserne. På samme måde kan man ikke uden tilladelse lovligt forlænge en holdbarhedsfrist.

For så vidt angår det i spørgsmålet angivne konkrete tilfælde – ommærkning af muslinger – henhører det under Fiskeriministeriet, der er i færd med en nærmere undersøgelse.

Spm. nr. S 360

Til *fiskeriministeren* (9/1 89) af:

Inger Harms (SF):

»Vil ministeren undersøge, om den fremgangsmåde, som Ekstra Bladet hævder at Rømø Muslinge Compagni benytter sig af, er lovlig i Danmark, og kan ministeren i benægtende fald bekræfte, at der er indgivet politianmeldelse?«

Begrundelse

Der henvises til Ekstra Bladets artikel den 6. januar 1989.

Svar (16/1 89):

Fiskeriministeren (Gammelgaard):

EF's mærkningsdirektiv kræver generelt ikke angivelse af fremstillings- eller pakkedato, idet forbrugeroplysningen forudsættes tilgodeset ved krav om dato for mindste holdbarhed.

Direktivet tillader imidlertid, at der for visse levnedsmidler foreskrives flere obligatoriske oplysninger end dem, der følger af direktivet.

I Danmark har man udnyttet denne mulighed ved bl.a. for fiskevarer, jf. Fiskeriministeriets bekendtgørelse nr. 613 af 16. september 1986 om mærkning af fisk og fiskevarer, at detailemballagen skal forsynes med dato for fremstilling eller pakning.

[Fiskeriministeren]

Rømø Muslinge Compagni har i 1986 modtaget et parti helkonserverede hjertemuslinger i dåse fra Holland, som man har underkastet en behandling med efterfølgende emballering i en anden form, der også gav forbrugeren mulighed for en visuel bedømmelse af varen inden køb. Rømø Muslinge Compagni var derefter forpligtet til at angive datoen for denne proces som fremstillings- eller pakningsdato.

Såvel råvarerne, der er anvendt til produktionen, som de solgte færdigvarer har været underkastet sædvanlig kontrol, der ikke har givet anledning til indvendinger mod hverken kvalitet eller andet.

Det bemærkes, at producenten også er retligt ansvarlig for, at datoen for mindste holdbarhed er korrekt. Denne dato skal fastsættes således, at man med sikkerhed kan forvente, at varen bevarer sine specifikke egenskaber under de rette opbevaringsforhold. I den foreliggende sag må også dateringen for mindste holdbarhed anses for korrekt.

Jeg vil bede det i henhold til lov om kvalitetskontrol med fisk og fiskevarer (lovbekendtgørelse nr. 339 af 29. maj 1987) nedsatte kvalitetsudvalg – hvor bl.a. Forbrugerrådet er repræsenteret – om at fremkomme med en vurdering af de gældende mærkningsbestemmelser.

Spm. nr. S 361

Til fiskeriministeren (9/1 89) af:

Inger Harms (SF):

»Kan ministeren oplyse, hvor stor fangsten af hjertemuslinger har været i Vadehavet i årene 1986, 1987 og 1988?«

Begrundelse

Der henvises til Ekstra Bladets artikel den 6. januar 1989.

Svar (16/1 89):

Fiskeriministeren (Gammelgaard):

Jeg kan oplyse, at der i 1986 og 1987 ikke er registreret fangster af hjertemuslinger i Vadehavet.

I 1988 er der rapporteret en samlet fangst på ca. 1.400 t.

Det skal bemærkes, at hjertemuslingefiskeri i Vadehavet alene udøves af et enkelt fartøj, der driver det pågældende fiskeri med dispensation fra Skov- og Naturstyrelsen.

Spm. nr. S 362

Til forsvarsministeren (9/1 89) af:

Poul Nielson (S):

»Hvad er ministerens kommentar til følgende citat fra en artikel i Politiken den 6. januar 1989 om Danyardværftet: »Det andet element er, at Danyard i Frederikshavn får fast kontrakt på en række af de reparationsopgaver, der i dag udføres af orlogsværftet i København. Også de forhandlinger skrider pænt fremad.«?«

Begrundelse

Jeg stillede den 14. december 1988 følgende spørgsmål til forsvarsministeren:

»Vil ministeren afgive et løfte om, at de reparationsopgaver m.v., søværnet i de kommende år planlægger at lade foretage andre steder end på Holmen i København, bliver placeret på værfterne på grundlag af en almindelig kommerciel tilbudsgivning?«

Ministeren svarede den 21. december 1988 følgende:

»Som anført i regeringens redegørelse for løsning af forsvarets opgaver i de nærmeste år undersøges for tiden mulighederne for, at de eftersyns-, reparations- og vedligeholdelsesarbejder, der i dag udføres på orlogsværftet, bortset fra specialværkstederne, overføres til private værfter. Regeringen forudsætter, at en sådan overførelse alene bør finde sted på konkurrencedygtige vilkår.«

På baggrund af såvel ministerens svar som artiklen i Politiken er det nødvendigt at få præciseret, hvordan ministeren forestiller sig at arbejdet kan finde sted på konkurrencedygtige vilkår, dersom der ikke er tale om en almindelig kommerciel tilbudsgivning.

Svar (17/1 89):

Forsvarsministeren (Enggaard):

I fortsættelse af mit svar af 20. december 1988 kan jeg oplyse, at forhandlingerne fortsat finder sted.

Det skal i den forbindelse understreges, at det er en forudsætning for Forsvarsministeriet, at en eventuel aftale gennemføres under kommercielt forsvarlige vilkår.

Det bemærkes, at en aftale forudsætter Finansudvalgets godkendelse.

Spm. nr. S 363

Til *trafik- og kommunikationsministeren* (9/1 89) af:

Klaus Hækkerup (S):

»Kan ministeren oplyse, hvilke bevillinger der indtil 1996 år for år forventes afsat til nye vejanlæg på finansloven, og til hvilke anlægsarbejder disse midler påregnes anvendt?«

Begrundelse

Som begrundelse for spørgsmålet henvises til svaret på spørgsmål nr. S 342 af 22. december 1988.

Svar (18/1 89):

Trafikministeren (Knud Østergaard):

De ønskede oplysninger kan ikke indeholdes i en besvarelse i henhold til forretningsordensens § 20. Jeg sender derfor spørgeren oplysningerne direkte.

Spm. nr. S 364

Til *sundhedsministeren* (9/1 89) af:

Lilli Gyldenkilde (SF):

»Hvad agter ministeren at foretage for at nedbringe ventetiderne ved de arbejdsmedicinske klinikker for folk med erhvervsbetingede sygdomme/skader?«

Begrundelse

Ofte har ovenstående været omtalt i pressen, senest i Land og Folk den 6. januar 1989. Offentligheden har krav på at få at vide, om den ansvarlige minister agter at gøre noget for at få disse ventetid nedbragt.

Det er i sig selv forfærdeligt at være ramt af arbejdsskader/-sygdomme.

Det er urimeligt at belaste syge mennesker med nervebelastende, urovækkende ventetid oven i selve sygdommen.

Svar (17/1 89):

Sundhedsministeren (Elsebeth Kock-Petersen):

Ventetiderne ved de arbejdsmedicinske klinikker og ambulatorier registreres ikke løbende centralt. Det skønnes imidlertid, at den gennemsnitlige ventetid i dag er 6-7 måneder i forbindelse med personundersøgelser i arbejdsskade- og erhvervssygdomssager.

Dette giver mig anledning til at understrege, at lange ventetider til undersøgelse og behandling i sygehusevæsenet er uacceptable. For den enkelte borger og patient medfører ventetiden en unødigt usikkerhed og utryghed, hvortil kommer, at ventetiden yderligere kan være en økonomisk belastning. Jeg er således enig i, at de nuværende ventetider ved de arbejdsmedicinske klinikker og ambulatorier bør nedbringes.

Jeg kan i denne forbindelse oplyse, at Sundhedsstyrelsen forbereder en henvendelse til Amdsrådsforeningen samt Københavns og Frederiksberg Kommuner med en anmodning om en redegørelse for og vurdering af, hvorledes de arbejdsmedicinske klinikker og ambulatorier løser de aktuelle opgaver.

Disse klinikker og ambulatorier er en del af sygehusevæsenet, og derfor er ansvaret for planlægningen og driften af dem placeret decentralt i de enkelte sygehuskommuner.

Jeg vil imidlertid – når resultatet af Sundhedsstyrelsens undersøgelse foreligger – drøfte med sygehuskommunerne, hvorvidt der er behov for at iværksætte særlige initiativer med henblik på at nedbringe ventetiderne på dette område.

Denne drøftelse skal ses i sammenhæng med, at jeg som sundhedsminister lægger stor vægt på, at der i samarbejde med sygehuskommunerne skabes en større fleksibilitet og omstillingsevne inden for sygehusevæsenet, hvorved mulighederne for generelt at løse ventetidsproblemer styrkes.

Spm. nr. S 366

Til *industriministeren* (9/1 89) af:

Bjørn Poulsen (SF):

»Vil ministerens oplyse, om planerne vedrørende salg af istjenesten omfatter hele istjenesten eller kun skibene, og om det i den forbindelse er planlagt, hvorvidt de nye ejere skal være koncessionshavere, eller om der bliver tale om isbrydning på entreprenørbasis, og om staten i den forbindelse vil bevare den overordnede styring af istjenesten?«

Svar (18/1 89):

Industriministeren (Nils Wilhjelm):

Der er endnu ikke taget stilling til, på hvilken måde regeringens handlingsplan for afbureau-

[Industriministeren] \

kratisering skal gennemføres for så vidt angår privatisering af statsisbryderne.

Spm. nr. S 368

Til *sundhedsministeren* (10/1 89) af:

Steenholdt (Grønl.):

»Kan ministeren oplyse, hvorvidt Sundhedsstyrelsen efter 1980 har foretaget undersøgelser og vurderinger af anvendelsen af den svangerskabsforebyggende medicin Depo-provera, og i bekræftende fald hvorvidt sådanne undersøgelser og vurderinger har ført til en ændret holdning i Sundhedsstyrelsen?«

Begrundelse

Jeg henviser til spørgsmål nr. S 695 af 26. februar 1981 og besvarelse af 10. marts 1981 fra ministeren for Grønland.

Mit spørgsmål skyldes, at diskussionen blandt læger i Grønland om forsvarligheden af brugen af Depo-provera er genoptaget. Diskussionen foregår offentligt gennem Grønlands Radio og de grønlandske aviser.

Det virker ikke betryggende for brugerne af Depo-provera, at de sagkyndige læger gennem pressen udtrykker uenighed. Jeg finder det derfor ønskeligt, at sundhedsministeren, der jo er ansvarlig for sundhedssektoren i Grønland, udtaler sig herom.

Svar (19/1 89):

Sundhedsministeren (Elsebeth Kock-Petersen):

Sundhedsstyrelsen har oplyst, at der til Sundhedsstyrelsens Bivirkningsnævn i tiden fra 31. december 1980 til 11. januar 1989 er rapporteret tre bivirkninger af anvendelsen af præparatet Depo-provera: én bivirkning omfattende hårtab af den type, der sædvanligvis ses hos mænd, formentlig forårsaget eller accentueret af præparatet, og to bivirkninger omfattende indtrådt graviditet trods korrekt anvendelse af præparatet.

Siden 1980 har Sundhedsstyrelsens Bivirkningsnævn gentagne gange og senest på nævnets møde i oktober 1986 behandlet materiale vedrørende Depo-provera, primært i form af information om præparatets anvendelse i England og USA. Således har man haft forelagt Drug Experience Report fra FDA (1639) (USA), the U.S. Public Board of Inquiry's rapport af 26. oktober 1984 samt indkomne informationer fra internationalt anerkendt tidsskrifter.

Bivirkningsnævnet har konkluderet, at man måtte tage det forelagte materiale til efterretning, og at det ikke har givet grundlag for indstilling til Sundhedsstyrelsen om en revurdering af registreringsgrundlaget for præparatet.

Sundhedsstyrelsen oplyser endvidere, at det omtrentlige antal behandlede kvinder har været:

	Danmark	Grønland
1985	1.400	290
1986	1.500	340
1987	1.400	260
1988	1.300	240

Jeg kan henholde mig til Sundhedsstyrelsens oplysninger og kan supplerende tilføje, at præparatets registrerede indikation er »svangerskabsforebyggelse, når regulær tabletbehandling ikke skønnes at kunne gennemføres.«

»Vil ministeren orientere sig om muligheden for at få en amerikansk opfindelse til landet, der kan indgå i hospitalsbehandlingen af diskusprolaps, og som sikrer en hurtig og effektiv behandling af patienter med denne sygdom, hvoraf der findes mange i Danmark?«

Spm. nr. S 373

Til *sundhedsministeren* (11/1 89) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

Begrundelse

Et instrumentarium til såkaldt perkutan rømning af degenererede disci er opfundet i

[Pia Kjærsgaard]

Amerika, men nu også indført i Sverige, hvor det forhandles. Apparatet betyder, at man effektivt kan behandle små og mellemstore diskusprolaps i løbet af en times tid. Patienten optager ikke sengeplads, og det er besparende i længden, foruden at det betyder en hurtig tilbagevenden til arbejdet for patienten.

De mange sparede sygedage, den sparede tabte arbejdsfortjeneste samt de sparede voldsomme smerter, en diskusprolaps medfører, gør, at ministeren burde have interesse for at orientere sig om mulighederne med et sådant instrument i behandlingen herhjemme.

Svar (18/1 89):

Sundhedsministeren (Elsebeth Kock-Petersen):

Den behandlingsmetode (percutan discectomi), som er omtalt i spørgsmålet, er endnu ikke indført i Danmark, men enkelte neurokirurgiske afdelinger overvejer at tage metoden op.

Behandlingsmetoden er imidlertid kun anvendelig på et begrænset antal patienter med helt specielle typer af diskusprolaps, og de besparelser, der lægges op til i spørgsmålet, kan derfor næppe opnås.

Spm. nr. S 375

Til **boligministeren** (12/1 89) af:

Ingrid Kjældgaard (FP):

»Kan ministeren oplyse, hvorledes statens økonomi forventes at blive påvirket af en eventuel privatisering af de sønderjyske landinspektørkontorer?«

Begrundelse

De sønderjyske landinspektørkontorer be-

skrives i regeringens handlingsplan for afbureaukratisering som en institution, der udfører arbejde af en karakter, der er identisk med arbejde, der i resten af landet udføres af private. Det må forventes, at de ved privat drift vil drives væsentlig mere rationelt og økonomisk bevidst, afhængigt af hvor frit de sønderjyske landinspektørkontorer stilles i forhold til staten. Således er der grund til at antage, at staten vil få en besparelse i forbindelse med en privatisering af de sønderjyske landinspektørkontorer. Salg af eventuelle ejendomme, redskaber m.v. må forventes direkte at indbringe staten et provenu, som det er muligt at vurdere på forhånd på baggrund af vurderinger af ejendomme, redskaber m.v.

Svar (19/1 89):

Boligministeren (Agnete Laustsen):

Det er mig ikke på nuværende tidspunkt muligt at give en udtømmende besvarelse af spørgsmålet.

Efter at Kort- og Matrikelstyrelsen er oprettet med virkning fra 1. januar 1989 og de nødvendige organisationsændringer inden for virksomheden er påbegyndt, er det min hensigt at nedsætte en arbejdsgruppe, der hurtigst muligt skal afklare de nærmere omstændigheder omkring en eventuel privatisering af de sønderjyske landinspektørkontorer, herunder de heraf følgende økonomiske konsekvenser for staten.

Jeg kan oplyse, at det statslige matrikelvæsen i Sønderjylland er lokaliseret i 5 statsejede bygninger, der før har været anvendt til andre officielle formål såsom landbrugsskole, navigationsskole, politistation m.v.

Ejendomsværdi, grundværdi og opførelsesår for de pågældende bygninger er følgende:

	Opførelsesår	Ejd. værdi pr. 1.1.1988	Heraf grundværdi
Haderslev	1838	1.100.000	175.000
Åbenrå	1877	1.700.000	458.900
Tønder	1913	1.450.000	301.100
Toftlund	1912	1.050.000	150.400
Sønderborg	ca. 1935	720.000	160.300

[Boligministeren]

Bygningerne, der hver især er kontorsted for et personale på 20–25 personer, er udstyret med det for et landinspektørkontor og en godkende matrikelmyndighed normale kontorinventar, edb-udstyr, fotokopieringsmaskiner og opmålingsudstyr, ligesom der er 2 opmålingsbiler pr. kontor.

Salgsværdien for dette udstyr og inventar m.v. vil i dag næppe overstige 4 mio. kr.

En stor del af udstyret – især edb-udstyret – vil imidlertid fortsat skulle anvendes ved udførelse af den del af matrikelvæsenets myndighedsopgaver, der ikke vil kunne privatiseres.

På grund af det sønderjyske matrikelvæsenes særlige oprindelse og væsensforskellige opbygning fra matrikelvæsenet i resten af landet vil en overgang til privat praksis af landinspektørarbejderne kræve en betydelig engangsinvestering i omlægning af matrikelregistre, måldokumenter, matrikelkort og opmålingssystem m.v., således at privat praktiserende landinspektører kan arbejde med systemet.

Hertil kommer, at selv om afviklingen af de matrikulære arbejder over en årrække vil medføre et reduceret personalebehov og en deraf følgende reduktion i lønudgifter, huslejudgifter, teknisk udstyr osv., vil den også medføre en reduktion af statens indtægter.

Udgifterne ved driften af det sønderjyske matrikelvæsen forventes at udgøre 19,4 mio. kr. i 1988, mens indtægterne i forbindelse med udførelse af landinspektørarbejder i Sønderjylland i 1988 forventes at udgøre ca. 12,8 mio. kr., heraf statsafgift 2,4 mio. kr.

Spm. nr. S 381

Til *socialministeren* (12/1 89) af:

Nør Christensen (CD):

»Med hvilken motivering ønsker ministeren at yde økonomisk støtte til beboere i Frøstruplejren, der i årevis har handlet i strid med love og lokale bestemmelser?«

Begrundelse

Det fremgår af Berlingske Tidende torsdag den 12. januar 1989, at ministeren agter at foretage udbetaling til Frøstruplejrens beboere.

Spørgeren er af den opfattelse, at Frøstruplejren er ulovlig i enhver henseende, og at den har været dette siden oprettelsen. Der er tale om en klar krænkelse af retsbevidstheden hos

befolkningen, ligesom der er tale om en ikke ubetydelig udgift for Hanstholm Kommune.

Svar (19/1 89):

Socialministeren (Aase Olesen):

Ret til ydelser efter den sociale lovgivning er ikke afhængig af, om éns bopæl er indrettet eller placeret i overensstemmelse med de herom gældende regler.

Overtrædelser af byggevedtægter, zonenovgivning m.m. må behandles efter reglerne i denne lovgivning.

Som øverste sociale tilsynsmyndighed finder jeg, at det er min pligt at sørge for, at det sikres, at de beboere i Frøstruplejren, som har ret til ydelser efter den sociale lovgivning, får disse udbetalt, uanset om Hanstholm Kommune fastholder sin ulovlige beslutning om at standse udbetalingerne pr. 15. februar 1989.

Spm. nr. S 383

Til *sundhedsministeren* (13/1 89) af:

Ingrid Rasmussen (S):

»Vil ministeren oplyse, hvor mange håndkøbsudsalg der er i Danmark, og oplyse, hvor mange af disse der ikke er bemandet med apoteksuddannet personale?«

Svar (19/1 89):

Sundhedsministeren (Elsebeth Kock-Petersen):

Ifølge Sundhedsstyrelsens undersøgelse over apotekernes driftsforhold årgang 1988 er der i Danmark ultimo 1987 930 håndkøbsudsalg.

Et håndkøbsudsalg er en enhed, der modtager varer fra et bestemt apotek. Udsalget drives af en af apotekeren antaget bestyrer i lokaler, der ikke tilhører apoteket.

På håndkøbsudsalgene beskæftiges udelukkende personale, der ikke er apoteksuddannet.

Spm. nr. S 384

Til *justitsministeren* (13/1 89) af:

Fischer (KF):

»Finder ministeren, at der er grund til at indskærpe og præcisere reglerne for udgang for indsatte i fængslerne?«

[Fischer]

Begrundelse

Ifølge Kriminalforsorgens cirkulære af 18. marts 1986 om udgang til indsatte forudsætter udgang, at fare for misbrug ikke antages at foreligge. I de tilfælde, hvor den indsatte er dømt for f.eks. grovere voldsforbrydelser, skal der udvises særlig forsigtighed.

Medierne har i den senere tid omtalt en sag, hvor en person, som afsonede en dom på 2 års fængsel for vold af særlig farlig karakter, under udgang har begået drab. Det fremgår endvidere af et indlæg i Ekstra Bladet den 12. januar 1989, at den pågældende siden påbegyndelsen af afsoning af dom i juli 1988 allerede har haft udgangstilladelse otte gange.

På den baggrund bedes ministeren oplyse, om han finder, at der er behov for at indskærpe og præcisere de gældende regler for udgang over for fængselsmyndighederne.

Svar (19/1 89):

Justitsministeren (H. P. Clausen):

Efter de gældende regler er det en forudsætning for tilladelse til udgang, at fare for misbrug ikke antages at foreligge. Drejer det sig om indsatte, der er dømt for farlig kriminalitet, skal der udvises ganske særlig forsigtighed ved vurdering af misbrugsfaren. I sådanne sager skal der endvidere indhentes en udtalelse fra den politimester, der har behandlet straffesagen.

Med hensyn til den sag, der er nævnt i begrundelsen for spørgsmålet, kan det oplyses, at den pågældende blev varetægtsfængslet den 10. april 1988 og den 2. juni 1988 idømt en straf af fængsel i 2 år for grov legemsbeskadigelse. Han overførtes den 5. juli 1988 til Statsfængslet på Kragsskovhede, hvor han efter indhentet udtalelse fra vedkommende politimester fik tilladelse til uledsaget udgang fra den 5. august 1988. Han gennemførte herefter uden uregelmæssigheder flere udgange.

Den pågældende har under anstaltsopholdet forekommet upåfaldende, og der i øvrigt handlet i overensstemmelse med de gældende regler om udgang. Sagens ulykkelige udfald må derfor anses for helt upåregneligt.

På den baggrund finder jeg ikke, at der er grundlag for at foretage indskærpelse af reglerne.

Jeg kan i øvrigt oplyse, at den arbejdsgruppe, der er nedsat under Straffelovrådet for at udar-

bejde et udkast til en lov om fuldbyrdelse af straf, forventes at afgive indstilling i løbet af sommeren. Der bliver således inden for overskuelig tid lejlighed for Folketinget til at tage stilling til straffuldbyrdelsesreglerne, herunder reglerne om udgang.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) *Forhandling om redegørelse nr. R 12:*

Redegørelse af 16. december 1988 om arbejdsmarkedets strukturproblemer.

Af arbejdsministeren (Henning Dyremose).

(Redegørelsen anmeldt 16/12 88. Redegørelsen givet 16/12 88. Beslutning om forhandling 10/1 89).

Forhandling

Kaj Poulsen (S):

Socialdemokratiet er af den opfattelse, at vi står midt i en omfattende omstillingsproces. En række samfundsstrukturer skal ændres, og hvis det danske samfund ikke skal miste sin dynamik, må der naturligvis også tages fat på de strukturproblemer, der er på arbejdsmarkedet. Moderniseringen af disse strukturer kræver en konstruktiv og offensiv holdning til både ny teknologi og uddannelsesindsats. Det kræver naturligvis også vilje og nytænkning, hvad angår løn og ansættelsesvilkår, når vi skal i gang med disse debatter, samt vilje og mod til at bryde gamle, udtjente strukturer om.

Det er Socialdemokratiets opfattelse, at den redegørelse, vi her har til debat, og de signaler, regeringen på det sidste har udsendt vedrørende debatten, ikke er af konstruktiv og offensiv karakter, hvad angår arbejdsmarkedspolitikken. I torsdags, den 19. januar, velsignede arbejdsministeren os med udtalelser både tidligt og sent. I B.T. tidligt ville ministeren gerne lave besparelser for at kunne sænke skatterne. I tv sent ville ministeren have erhvervslivets støtte ud af a-kasse-lovgivningen, og selv om det var en svagere melding, end det var i B.T., fremgik det dog, at hensigten med at fjerne hjemsendelsesreglerne og reglerne om supplerende dagpenge også var skattelettelser. Det var udgangspunktet for regeringens tanker.

Lad mig slå fast, at det ikke er Socialdemokratiets opfattelse, at de ledige skal betale for